

bli tilfredsstillende er det oftest nødvendig å gå til større anleggsarbeider.

Det som imidlertid bør stå først på arbeidsprogrammet i kystherredene i Nordhordland er bedring av beitene. Det er enda ytterst få bruk som har tilfredsstillende beiter, idet dyra er henvist til lyngmark og forsumpet myr hvor de knapt nok kan livberge seg. Kulturbeiter som allerede er anlagt viser at det er mulig å skape helt første-klasses beiter på en del av disse myrene. Det er derfor beitedyrking som bør komme i første rekke, så meget mere som disse ofte sterkt oppdelte myrer er mindre skikket for nye, selvstendige bruk. De største sammenhengende myrområder bør dog reserveres til bureising så sant det ellers finnes jord som er skikket til beitedyrking.

Brenselsressursene innen området er svært ujevnt fordelt såvel herredene som forbrukerne imellom. Det kunne derfor være ønskelig med en mer planmessig utnyttelse av de større brenntorvforekomster for på den måte å komme den omfattende jordødeleggelsen til livs.

Til slutt kan nevnes at utmarkfellesskap har stilt seg hindrende i veien for en mere rasjonell utnyttelse av myrene. Dette vil forhåpentlig rette seg litt etter hvert.

FORSØKSRESULTATER OG ERFARINGER AV 15 ÅRS DYRKINGSARBEID I DE OPLANDSKE ALMENNINGER.

Ny melding av forsøksleder O. Glærum.

På årsmøtet i Det norske myrselskap i mars 1938 holdt forsøksleder O. Glærum foredrag om: «Dyrkingsforsøk på almenningsmyrene på Oplandene i høyder 550 til 600 m over havet». I foredraget, som er trykt i myrselskapets tidsskrift for 1938, er bl. a. gjort rede for dyrkingsvilkårene og de betydelige dyrkingsmuligheter som finnes i de oplandske almenninger, ikke minst på myr. Bare i Hedmarksalmenningene med et totalareal av ca. 1,4 mill. dekar oppgis myrarealet til bortimot 350,000 dekar. Videre er referert resultater av flerårige dyrkingsforsøk både på fastmark og myr som viser at det er oppnådd meget gode resultater for en rekke veksters vedkommende i disse strøk av vårt land. Dyrkingsforsøkene i almenningene er for øvrig omtalt i tidligere meldinger fra forsøksgården Møistad (1930, 1937 og 1938).

I den sist utsendte melding fra Møistad (for 1945) har forsøksleder Glærum gitt en samlet oversikt over det arbeid som er utført ved forsøksstasjonen for å klarlegge mulighetene for jordbruksmessig utnyttelse av almenningsviddene. Vi vil anbefale alle som interesserer seg for denne sak å studere meldingen.

Da forfatteren nå skal slutte som forsøksleder etter oppnådd aldersgrense, må denne forsøksmeldingen nærmest oppfattes som et

testamente til opplandsfylkenes jordbrukere. Han slutter meldingen med følgende bemerkning:

«Jeg unnlater å skrive et sammendrag i punkter for denne melding, da jeg ønsker og mener at jordbrukerne på Oplandene bør ta seg tid til å lese hele meldingen igjennom. Særlig tillater jeg meg å appellere til de yngre jordbrukere i så måte.»

Forfatterens sluttbemerkning inneholder som vi ser en appell. Det er på tide at vi oppdager og erkjenner hvilke muligheter som knytter seg til våre utmarksvidder, som i dag ligger der nærmest uproduktive. Forsøksleder Glærum er en pioner når det gjelder denne sak på Oplandene, og vi er ham stor takk skyldig for det initiativ og pågangsmot han her har vist, og for det verdifulle materiale han med små midler har skaffet til veie. Selv karakteriserer han arbeidet som ufullstendig og mangelfullt agronomisk og forsøksmessig sett. Men alle som har hatt høve til å følge dette arbeide, og som har sett hvilke verdier som venter på utløsning innen de oplandske almenninger, er klar over at retningslinjene nå er optrukket. Forfatteren sier selv om dette i sin siste melding:

«Det er dog gjennomført såpass mye at en nokså klart og sikkert kan se de vesentligste omriss og rammer omkring dyringsmulighetene for flere jordbruksvekster i området, samt i groveste trekk de naturgivne vilkår som betinger vekstvilkårene. Det får da overlates til eventuelt kommende arbeider å utfylle rammen med viktige agronomiske detaljer.»

Vi vil gratulere forsøksleder Glærum med resultatene av hans innsats for å klarlegge utviklingsmulighetene for plantedyrkingen innen sitt forsøksdistrikt, som han sammenfatter under begrepet «det store oplandske jordbruksområde».

Aa. L.

NYE FORSØK MED JORDFORBEDRINGSMIDLER I VESTERÅLEN.

Anders Lothe: Kalk og kalkverknad.

Kalkingsforsøk i Vesterålen.

Ovennevnte melding kom ut som særtrykk av «Norden» nr. 19 for 1946.

Forfatteren gir innledningsvis en mere almen oversikt over kalk og kalkvirkning. Herunder behandler han kort kalkens betydning som næringsemne for planene, utvaskingsproblemer og forholdet mellom kulturplanter og jordreaksjon. Dernest gir forfatteren en mineralogisk oversikt over de vanligste karbonater som forekommer i fjell samt deres utbredelse i Nordland fylke.

Kalkingsmidlene vies så en noe mere inngående omtale. I denne forbindelse omtales også kalksand og kalksandforekomster i Vester-